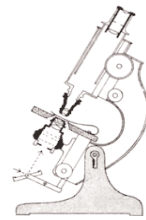

στο μικροσκόπιο...

Η διαρκής κρίση του καπιταλισμού

Του Ηλία Μαγκλίνη

Μία δεκαετία μετά την έλευση του εικοστού πρώτου αιώνα, έχουμε σαφή δείγματα του πνεύματος που αναμένεται να καθορίσει αυτή τη νέα εποχή. Είναι γνωστό ότι το τέλος και η αρχή ενός αιώνα σηματοδοτούν κρίσεις σε καθολικό επίπεδο. Για παράδειγμα, είναι πασίγνωστο ότι ο κόσμος μπήκε στο πνεύμα του εικοστού αιώνα όχι το 1900 αλλά το 1914-17, με τα χαρακτηριστικά του Μεγάλου Πολέμου και την κατάληψη των χειμερινών ανακτόρων της ρωσικής μοναρχίας.

Ήταν ένας «κολοβός» αιώ-

νας: για κάποιους ιστορικούς έληξε απότομα το 1989, με την κατάρρευση του «υπαρκτού». Η πτώση του Τείχους ήταν ένα τέλος αλλά και μια αρχή: έφερε τον γιουγκοσλαβικό εμφύλιο, τον πόλεμο στον Κόλπο, και μαζί με τη ραγδαία εξάπλωση του νέου διαδικτυακού πολιτισμού, όλο αυτό ήταν τελικώς ένα πρελούδιο. Η 11η Σεπτεμβρίου, το Ιράκ και το Αφγανιστάν, η τρομοκρατία και τα συστήματα παρακολούθησης, και βέβαια, η διεθνής οικονομική κρίση (με όλα τα φοβικά σύνδρομα που έφεραν μαζί τους τα γεγονότα αυτά) μας έμπασαν για τα καλά στον νέο αιώνα. Κι αν ο εικοστός

ήταν ο «αιώνας των άκρων», τι θα μπορούμε να πούμε γι' αυτόν τον ήδη ακραίο εικοστό πρώτο που μόλις έκλεισε μια δεκαετία;

Η πιο αναπάντεχη από τις εξελίξεις που αναφέραμε είναι βέβαια η οικονομική κρίση. Ποιος θα περίμενε ότι η ευημερία και η ασφάλεια, που θεωρούνταν τόσο δεδομένες κι εξασφαλισμένες θα μετατρέπονταν από κάτι δεδομένο σε ζητούμενο; Το ζούμε έντονα στη χώρα μας, με το δικό της δημοσιονομικό πρόβλημα. Οι Έλληνες απολαύσαμε τα τελευταία τριάντα πέντε χρόνια περίπου μίαν ευμάρεια (επίπλαστη και ζηνητή έστω), η τρυφή και η ζωή νάρκωσε τις όποιες αντιτάσεις - αλλά τώρα το πάρτι τελείωσε. Ή, πάντως, αναβάλλεται, και αν ξαναγίνει, θα είναι κάτω από νέα δεδομένα.

Η Ελλάδα, όμως, με όλες της τις ιδιαιτερότητες και τους αντισμούς, δεν είναι ένα μεμονωμένο ζήτημα - αποτελεί κομμάτι της ευρύτερης κρίσης και δραματικής αλλαγής. «Οποιοσδήποτε θέλει να κατανοήσει τον πολυπολικό κόσμο που ανοίγεται τον 21ο αιώνα, δεν χρειάζεται παρά να στρέψει το βλέμμα του στην ευρωπαϊκή ιστορία, κληρονόμος της οποίας είναι σήμερα», γράφει στο έξοχο βιβλίο του «Η ευημερία του κακού. Μια (ανήσυχη) εισαγωγή στην οικονομία» (εκδόσεις Πόλις, σε μετάφραση του Τάσου Γιαννίτση) ο Ντανιέλ Κοέν. Σημαντικός οικονομολόγος, πανεπιστημιακός δάσκαλος και αρθρογράφος στη Le Monde, ο Κοέν γράφει ότι «σε αντίθεση με ό,τι ισχυρίζονται οι υποστηρικτές της “σύγκρουσης των πολιτισμών”, ο μεγαλύτερος κίνδυνος του 21ου αιώνα δεν συνίσταται στη σύγκρουση των πολιτισμών ή των θρησκειών αλλά στην επανάληψη, σε πλανητικό επίπεδο, της ίδιας της ιστορίας της

Δύσης». Για τον Κοέν, «η Ευρώπη δεν βγήκε άθικτη από τη Βιομηχανική Επανάσταση», ενώ παρά την ευημερία και την ειρήνη των τελευταίων ετών, δεν πρέπει κανείς να λησμονεί το αίμα και τις εκατόμβες των πτωμάτων που προηγήθηκαν αυτών. «Ποιος μπορεί να ορκιστεί ότι η Ασία θα ξεφύγει σήμερα από αυτή την τραγική μοίρα;». Τελικά, η μόρφωση και το εμπόριο δεν φαίνεται να «εξημερώνουν τα ήθη», συνεπώς, «ποιοι είναι οι κίνδυνοι που απειλούν σήμερα τον κόσμο, την ώρα που δυτικοποιείται; (Ανήσυχα ερωτήματα, από τα οποία εξαρτάται ο αιώνας που ξεκινά)».

Για τον Κοέν, ανάμεσα στον 12ο και τον 18ο αιώνα, η Ευρώπη αναπτύχθηκε μέσα από μια διαδικασία «άνενης μεγέθυνσής της» που ο «πλούτος έμοιαζε να παράγεται από τον εαυτό του. Αυτή η διαδικασία, που εξαπλώνεται σήμερα σε ολόκληρο τον πλανήτη, οδηγεί στη λεγόμενη δυτικοποίηση του κόσμου». Πρόκειται σαφώς για ένα ανέλπιστο δώρο - αλλά και αμφιλεγόμενο. Ο συγγραφέας παραπέμπει στον όρο του Joseph Schumpeter, σύμφωνα με τον οποίο, ο καπιταλισμός είναι μια διαδικασία «δημιουργικής καταστροφής»: καταστρέφει τα γερασμένα στοιχεία του και δημιουργεί συνεχώς νέα. «Να γιατί οι βιομηχανικές κοινωνίες είναι εύθραυστες οντότητες που χρειάζονται διαρκή φροντίδα». Μέσα από αυτό το πρίσμα, η κρίση του 1929 δεν ήταν ένα «ατύχημα στη διαδρομή», αλλά μαζί με τους πολέμους οδήγησε τουλάχιστον σ' ένα πνεύμα συναίνεσης. Δυστυχώς, όμως, «η συναίνεση που οικοδομήθηκε στις δεκαετίες του 1950 και του 1960 εξασθένησε, και στη συνέχεια ενταφιάστηκε. Και σε λιγότερο από τρεις δεκαετίες, η κρίση επανήλθε».

Ο Κοέν επιμένει ότι δεν έχουμε να κάνουμε απλώς με ρύθμιση των αγορών αλλά με το «ζήτημα των αξιών και των ματαιώσεων πάνω στις οποίες στηρίζεται ο καπιταλισμός». Και οι Έλληνες και ο κόσμος όλος θα πρέπει για κάμποσο να κρατήσουμε την ανάσα μας. Μετά, βλέπουμε.

ΔΩΡΕΑΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ* ANT1 Pacific-ERT World

Η ελληνική εταιρεία Mega Digital Technologies προσφέρει δωρεάν δορυφορική εγκατάσταση και με μόνο **\$29.95** το μήνα μπορεί να έχετε τον 'ANT1 Pacific', 'ERT World', 'ΕΡΑ σπορ',

'Η φωνή της Ελλάδας, 'ANT1 Radio' και 'Fashion TV' ή με ένα μικρό κόστος δορυφορικής εγκατάστασης μπορεί να έχετε

ΔΩΡΕΑΝ και **ΖΩΝΤΑΝΑ** την 'ERT World' και το ράδιο 'NET 105.8

Ή επιλογή είναι αποκλειστικά δική σας... με ή χωρίς συμβόλαιο

Η Αναλογική Τηλεόραση Τελιώνει...

Γυρίστε τους δέκτες σας Ψηφιακά-DIGITAL και θά λάβατε

15 καινούργια Αγγλόφωνα κανάλια **ΔΩΡΕΑΝ** με ένα κόστος εγκατάστασης

- Πλήρως εκπαιδευμένοι τεχνικοί
- Γρήγορη και έμπιστη εξυπηρέτηση
 - Φθηνές τιμές και ειλικρίνεια
- Μειωμένες τιμές σε συνταξιούχους
- Εξυπηρετούμε τα περισσότερα προάστεια
 - Εγγυημένη εργασία

Τηλεφωνήστε τον Χρήστο Καμετόπουλο στο 0414 620 776

ή τον Παναγιώτη Σκαρμούτσο στο 0404 029 290

* ισχύουν όροι και προϋποθέσεις

429 Forest Road, Bexley
Ph: 02 9599 0111
Ph: 02 9567 6342
Email: info@megadt.com.au

STORE HOURS
MON-FRI 9 - 5.30pm
SAT 10 - 4pm